

MOKYKLA, APGAUBTA GEROSIOS DVASIOS

Algė Mockevičiūtė

Vilniaus Balio Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos direktorė Laimutė Užkuraitienė: „Mūsų tikslas, kad kiekvienas vaikas, peržengęs mokyklos slenkstį, būtų psichologiškai saugus, įgytų puikų profesinį išsilavinimą ir jį panaudotų pagal savo poreikius ir galimybes.“

Kaip išmolti užmiršus viską pasaulyje klausyti operos arijos? Kaip prisijaukinti muzikos instrumentą, kad jis taptų pačiu geriausiu draugu, o jo skleidžiami garsai – atgaiva sielai? Kaip įžvelgti natų prasmę? Atsakymus į šiuos klausimus žino Vilniaus Balio Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos pedagogai. Šiomet sukako šešiasdešimt metų, kai vaikai šioje mokykloje yra ruošiami tapti profesionaliais muzikais ir supažindinami su muzika. 1948 metais duris atvėrusi mokykla buvo pirmoji Lietuvoje pokario metais įsteigta muzikos mokykla.

Šiomet B. Dvariono dešimtmetėje groja, dainuoja, solfedžiuoja, klauso ir tyrinėja muzikos kūrinius daugiau kaip 2 000 vaikų. Tarptautiniams ir Lietuvoje vykstantiems festivaliams, koncertams, konkursams ir įvairiems projektams juos ruošia beveik 300 mokytojų. Tiek mokiniai, tiek pedagogai vienu balsu sako, kad B. Dvariono mokykla labiausiai žavi demokratiška, jautia ir laisva atmosfera, kur kiekvieno nuomonė labai svarbi. Vis dėlto pirmuoju smuiku čia jau 14 metų griežia direktorė Laimutė Užkuraitienė.

Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus mokyklos 60-mečio proga L. Užkuraitienei įteikia A. Olbuto sukurtą sidabro reljefinį paveikslą. Nuotr. Barysaitės

Plataus profilio muzikos mokykla

B. Dvariono muzikos mokykla – vienieta tokia Vilniuje, nes jos mokymo struktūra atitinka daugelio poreikius. Mokiniai čia skirstomi į tris grupes: viena grupė – norintys tapti profesionalais, jie išeina stipriausią programą, kita grupė – norintys puikiai įvaldyti kokį nors muzikos instrumentą, bet ateityje planuojantys pasukti ne muziko keliu. Ir trečioji – norintys tik prisiliesti prie muzikos. Tačiau niekas nedraudžia migruoti iš vienos grupės į kitą. Mokykloje žinios pateikiamos itin profesionaliai, mokytojai labai atsidadavę savo darbui, todėl į Lietuvos muzikos akademiją labai sėkmingai įstoja visi B. Dvariono dešimtmetės absolventai, kurie tik bando.

B. Dvariono muzikos mokykloje galima laisvai pasirinkti ir mokytoją arba pereiti pas kitą. „Tarp vaiko ir pedagogo turi būti ypatingas ryšys. Mums svarbiausia, kad auklėtiniai mėgtų muziką, ir į pamokas skubėtų su didžiausiu džiaugsmu. Kad ir koku keliu mokinyt pasuktų, svarbiausia, kad muzika lydėtų

į visą gyvenimą. O profesionalais gali tapti nedaugelis, todėl to specialiai ir neakcentuojam“, – pagrindinius savo darbo tikslus vardija direktorė L. Užkuraitienė.

B. Dvariono muzikos mokykloje veikia ne tik fortepijono, smuiko, violončelės, džiazo, liaudies instrumentų, akordeono, arfos klasės, klasikinės gitaros, chorinio dainavimo, pučiamųjų, tarptautinių ryšių skyriai, bet ir dailės skyrius. Dailės studija B. Dvariono mokykloje įkurta prieš penkiolika metų. Direktorei L. Užkuraitienei kilo mintis sujungti dailę ir muziką. „Šią idėją pradėjau brandinti labai seniai, daugiau nei prieš trisdešimt metų, kai dėsčiau mokykloje muzikos istoriją ir stebėjau, su koku susižavėjimu vaikai iliustruoja programinę muziką... Todėl, kai tapau direktoriaus pavaduotoja, ėmiausi įgyvendinti šią mintį“, – dailės skyriaus įkūrimo istoriją prisiminė L. Užkuraitienė.

B. Dvariono mokykloje veikia ir unikalūs Muzikos terapijos skyrius. Su specialiu poreikiu vaikais, paaugliais, jaunuoliais individualiuose ir grupiniuose

Darius Mažintas, pianistas, „Naujoji muziką karta“ projektų vadovas:

„Nuo mažų dienų norėjau tapti profesionaliu muziku ir groti fortepijonu, todėl mokiausi M. K. Čiurlionio mokykloje (Nacionalinė M. K. Čiurlionio menų mokykla – aut. past.). Tačiau iš šios mokyklos buvau pašalintas. Kadangi ir toliau norėjau muzikuoti, net nesvarstęs, kur tęsti mokslus, nunešiau dokumentus į B. Dvariono mokyklą. Ji visuomet garsėjo savo fonoteka, gera aparatūra ir puikiais mokytojais. 1997 metais, kai pradėjau mokytis B. Dvariono muzikos mokykloje, tiek muzikos įrašų neturėjo net Lietuvos muzikos akademija. Nuo kitų mokymo įstaigų ši mokykla skiriasi ir demokratiška atmosfera. Čia jautiesi laisvai, nepatiri įtampos, streso. Visuomet į mokyklą eidavau smagiai nusiteikęs ir niekada nesijaučiau taip, lyg turėčiau atlikti pareigą. Ir visa tai mokyklos direktorės L. Užkuraitienės nuopelnas. B. Dvariono muzikos mokyklą baigiau prieš aštuonerius metus, tačiau ir dabar su nostalgija prisimenu tuos laikus.“

Garbinga B. Dvariono dešimtmetės mokyklos jubiliejų šventė jaunieji „dvarioniukai“ ir jau seniai šią mokyklą palikę mokiniai.

Mokyklos vadovybė: iš kairės Marija Simonaitienė, Gintautas Žemaitis, Irena Karsokienė, Vaida Beinarienė, Leokadija Buchmalečienė; sėdi direktorė Laimutė Užkuraitienė.

muzikos terapijos užsiėmimuose dirba aukšto profesinio lygio specialistai.

B. Dvariono dešimtmetė nuo kitų mokyklų skiriasi dar ir tuo, kad prie Vilniaus universiteto į kamerinį orkestrą

yra susibūrę buvę mokyklos absolventai, tik pasirinkę ne muziko specialybę. O jam vadovauja šios muzikos mokyklos mokytojas Paulius Koncė. Pačioje B. Dvariono dešimtmetėje mokykloje taip

pat gyvuoja jaunimo simfoninis orkestras, kurio meno vadovas ir dirigentas Modestas Pitrenas. Jis nuolat rengia koncertus mokyklos, Vilniaus miesto ir užsienio šalių koncertinėse salėse.

Irina Kirzner, B. Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos smuiko mokytoja:

„Būdama šešerių įstojau į B. Dvariono muzikos mokyklą. Čia mokiausi 10 metų, o dabar jau 20 metų pati mokau vaikučius. Tapti muzikos pedagoge, tokia, kaip mano smuiko mokytoja, svajojau vos pradėjusi mokytis groti. Svajojau ir dirbti B. Dvariono mokykloje, nes čia be galo jauki atmosfera, supratingi mokytojai. O man, mažytei, dar labai patiko vasaros stovyklos ir mokyklos orkestras, kuriame grojau. Visam gyvenimui liko muzikos mokyklos draugai. Su jais iki šiol dažnai susitinkame, per šventes išsitraukiame muzikos instrumentus. Muzika ir B. Dvariono mokykla – tai gyvenimo būdas. Tiesiog fanatiškai myliu smuiką ir pedagoginį darbą. Dirbu neskaičiuodama valandų ir negailėdama savaitgalių, o vasaros atostogos man dažnai prailgsta. Smagiausia, kai pamatai savo darbo rezultatus – kaip švytėdami iš laimės koncertuoja vaikai, o tėveliai ploja jais didžiuodamiesi.“

Kolektyve svarbiausia – geranoriška atmosfera

Kad šiandien, sulaukusi garbingos 60 metų sukakties, B. Dvariono dešimtmetė muzikos mokykla pilna vaikų klegesio, kad mokytojų aplankyti užsuka buvę „dvarioniukai“, o mokyklos kolektyvai skina pergales tarptautiniuose konkursuose, anot direktorės L. Užkuraitienės, visų pedagogų nuopelnas. „Vienas, nors ir pats geriausias, vadovas didesnių laimėjimų nepasiekty. Džiaugiuosi, kad tarp kolegų vyrauja labai geri santykiai, nėra intrigų, susvetimėjimo, visi pedagogai noriai dalyvauja kuriant mokyklą. Nemėgstu autokratinio valdymo. Kai visi kolegos kartu ieško problemos sprendimo būdų, tada kiekvienas prisiima ir atsakomybę. Kolektyve svarbiausia – geranoriška atmosfera. Bloga nuotaika, suirzimas trukdo bendrauti, todėl visas asmenines problemas aš nuslopinu savyje. Niekas manęs nėra matęs nepatenkintos ar susiraukusios“, – sėkmingo vadovavimo paslaptį išdavė L. Užkuraitienė. Tačiau čia pat priduria, kad B. Dvariono mokyklos pedagogų kolektyve pasitaiko ir sudėtingų problemų, kurios vien nusišypsojus niekur nepradingsta. Direktorė įsitikinusi, kad svarbiausia nepalikti neišaiškintų dalykų, o problemą išspręsti prie keturių akių. Pagrindinė taisyklė, kuria vadovaujasi muzikos mokyklos direktorė, niekada nepažeminti žmogaus.

Alvydas Navickas, gydytojas psichiatras:

„B. Dvariono muzikos mokykloje mokiausi groti klarnetu ir saksofonu maždaug prieš 35 metus. Muzikuoti labai norėjau, dalyvaudavau įvairiuose konkursuose ir festivaliuose, mokytojai mane kalbino tęsti mokslus Muzikos akademijoje, tačiau aš pasukau mamos pėdomis – tapau mediku. Bet nuo muzikos nenusisukau, puikūs pedagogai meilę instrumentui ir garsams įskiepijo visam gyvenimui. Studijuodamas grojau Vilniaus universiteto orkestre „Oktava“, vėliau kaimo kapeloje „Jaunimėlis“. Pradėjęs dirbti subūriau kolegą į medikų džiaz ansamblį. B. Dvariono mokykloje susipažinau ne tik su muzikos pasauliu, čia sutikau ir būsimąją žmoną, daug bičiulių, su

kuriuos bendraujam iki šiol. Sūnus taip pat muzikuoja. B. Dvariono muzikos mokykla iki šiol – tarsi antra šeima. Artimai bendraujam su direktore, mokytojais, su žmona ir sūnumi dalyvaujam mokyklos šventėse. Tai suteikia sielai ramybės, harmonizuoja gyvenimą.“

Visą gyvenimą praleidusi tarp B. Dvariono muzikos mokyklos sienų moteris sako, kad nei tada, kai dirbo tik muzikos istorijos mokytoja, nei būdama skyriaus vedėja, o vėliau direktoriaus pavaduotoja, savo pareigų nevadino ir dabar nevadina darbu. „Laikas, praleistas muzikos mokykloje, – Dievo dovana. Juk visą laiką esi tarp garsų, tarp mokinių, kurie muzikuoja. Jau patys muzikos garsai negali nuteikti žmogaus niūrioms mintims. Man labai pasisekė, nes dirbu tokį darbą, kuris man yra ir hobbis, ir malonumas. Tai amžinos atostogos, nors mokykloje prabėga visos mano dienos ir savaitgaliai. O

daugiausia džiaugsmo suteikia tai, kad užsuka aplankyti, paskambina ar laišką parašo buvę mokiniai. Šis ryšys – tai pats didžiausias atlygis. Supranti, kad ne veltui gyveni, dirbi“, – sako L. Užkuraitienė.

Moteris sako, kad su visais mokiniais randa kontaktą. Per visą pedagoginę praktiką ji nesutiko nė vieno vaiko, kuris būtų ją suezinęs. Bendraudama su savo auklėtiniais muzikos mokyklos direktorė vadovaujasi jausmais. Jį įsitikinusi, kad norint su vaikais rasti bendrą kalbą, reikia juos mylėti tarsi savus. O kai bendrauji su mokiniais atvira širdimi, jie taip pat visada bus geri ir atviri.

Kasparas Uinskas, pianistas, „Naujoji muzikų karta“ įkūrėjas:

„Muzika man nuo pat mažumės buvo kažkas ypatinga ir magiška, stiprių emocijų ir jausmų kalba. Šešerių pradėjau groti fortepijonu gimtajame mieste Druskininkuose, o dešimties metų išvykau į Vilnių mokyti M. K. Čiurlionio menų mokykloje. Groti labai norėjau, tačiau buvau hiperaktyvus vaikas, nepaklusau jokioms taisyklėms. Todėl teko atsiveikinti su M. K. Čiurlionio mokykla. Mokytojai netikėjo, kad galiu tapti muziku. Tačiau įstojau į B. Dvariono muzikos mokyklą ir ją baigiau. Čia subrendau kaip atlikėjas ir asmenybė. Tarptautiniame S. Vainiūno konkurse Vilniuje, kuriame rungėsi geriausi M. K. Čiurlionio mokyklos mokiniai, pelniau pirmąją vietą. Man atsiskleisti padėjo puikūs pedagogai: mokyklos direktorė L. Užkuraitienė bei specialybės dėstytoja T. Radovič. Ir dabar neretai susitinkame su direktore, esu kviečiamas groti mokyklos šventėse.“